

Monika Budinaitė

Selfų slėnis. Monika Budinaitė

Šioje knygoje Monika parašė apie JUS.

#žmonės #happyfamily #supermama #selfųslėnis – tai grotažymės, žymincios nerimastingą šio romano veikėjų kasdienybę.

Ridas – žurnalų žmogus, jo gyvenimas – kaip iš atviruko. Simona ir Robertas jau šešiolika metų laimingai susituokę. Luko mama atsidavusi motinystei, o Beatričė – svajoja tapti žvaigžde. Bet atvirukai turi antrąją pusę, laimei būdingi potvyniai ir atoslūgiai, atsidavimas gali kankinti, o šlovė taip lengvai nepasiekiamo. Virtualų ir tikrą veikėjų gyvenimą jungia nematomas siūlas, kurį vienur vos tįmptelėjus, kitur prasideda griūtis.

Tai knyga apie Slėnį, egzistuojantį visai šalia mūsų – kompiuteriuose, mobiliuosiuose telefonuose, socialinių tinklų profiliuose, žurnalų viršeliuose, o dar dažniau – tiesiog kasdienybėje.

Žalieji pergamentai: 2006 m. dienoraštis. Sigitas Geda

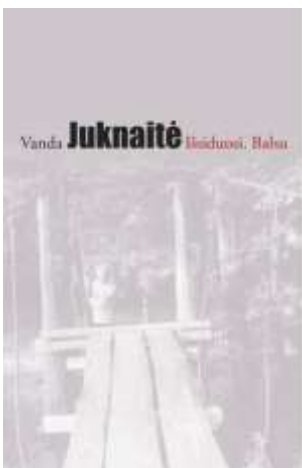
„Žalieji pergamentai“ – tai ne atskira S. Gedos eseistikos knyga, o tęsinys šio pobūdžio raštų, jau sugulusių į knygas „Žydintys lubinai piliakalnių fone“ (apdovanota G. Petkevičaitės-Bitės premija), „Adolėlio kalendoriai“, „Vasarė ajero šneka“, „Žydinčių bulvių sapnai“, „Pražilę varnėnai“. Į „Žaliuosius pergamentus“ sudėti tekstai, rašyti 2006 metais. Šie dienoraščiai išsiskiria skvarbiu vieno svarbiausių Lietuvos poetų žvilgsniu į mūsų kasdienį gyvenimą, kultūrą, politiką, istoriją. Knyga sudomins ne tik poeto talento gerbėjus, bet ir įdomių išvalgų, poetinių minčių ieškančią auditoriją.

Vidurdienio dalgis. Romualdas Granauskas

Šiame Romualdo Granausko kūrinii serijos tome „Vidurdienio dalgis“ sudėtos vienos svarbiausių rašytojo parašytų novelii.

Pirmą ploną knygelę išleidęs 1969 metais, Romualdas Granauskas jautė, kad galva net „ūžė nuo neparašytų apsakymų“. Ir kaip pats sako, puolė rašyti. Knyga „Duonos valgytojai“ (1975) tapo etapiniu ženklu visai lietuvių prozai. Kaip seniai tai buvo! Ir kaip tai nesvarbu, kai kalbame apie prasmės ir estetinės kokybės grynuolius. Beveik per pusšimtį kūrybos metų rašytojas sukūrė apsakymų, novelii, esė, apysakų, scenarijų, romanų, bet kaip tik mažasis žanras liko nei laiko dantims, nei kasdieniam informaciniam triukšmui nepavaldu.

Išsiduosi. Balsu. Vanda Juknaitė

Pirmas knygos „Išsiduosi. Balsu“ kūrinys nauja kalba prabyla apie stokojančius ir visuomenės atstumtuosius, stabdydamas suvokimo inerciją ir versdamas mąstyti. Greta šio ir kitų eseistikos spausdinami pokalbiai, kuriuose idėmiai žvelgiama į dabartines permainas. Įsitikinimo galia, dvasios vertybių tvirtinimas – šviesūs šios knygos ypatumai.

Esminis klausimas, kurį laisvė užduoda žmogui, yra vienas: ar gali semtis jėgų pats iš savęs? Taigi ar pažįsti savo paties jėgą? Ar buvai kada gyvenimo suvestas į akistatą su pačiu savimi mirtinoje ligoje, tremtyje, kalėjime – vietoje, kuri atmeta, užbraukia įprastus elgesio įgūdžius, kultūros prietarus, parengtus atsakymus, išankstinį žinojimą.

Likus be nieko, žmoguje prakalba jo paties balsas.

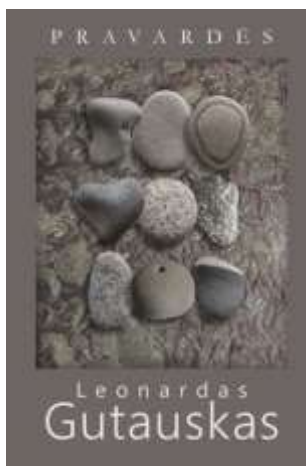

Fragmentai. Leonardas Gutasuskas

Trumpoji proza, fragmentiška pasaulio ir gyvenimo įvairovė. Nauja Nacionalinės premijos laureato knyga, dedikuota rašytojui Juozui Apučiu. Intymiai ir atvirai užfiksuota daug asmeninio gyvenimo momentų: vaikystė, mylima moteris, bičiuliai, tėvų likimai istorinėse perversuose, prieštaringa menininko kasdienybė, gamta ir supantys daiktai. Visa susipina į plačią patirčių pynę, perteikia pasaulio įvairovę ir pilnatvę.

„Kaip gera rašyti lyjant, kai lašai kaip stiklo karoliukų užuolaida pridengia nušienautą pievą priešais verandos langą. Sumirko prabangios tarsi senas auksas rūgštynių salos, žalvarinės ražienos.

Puslankiu bėga pradalgės – juodasis strazdas kaip kibirkštis striksi straksi nuo kupetos ant kupetėlės, vis pasiimdamas kokį didžiai nustebusį žiogą ar duonvabalį – alyvų krūme laukia rėksniai strazdžiukai...“ – Leonardas Gutasuskas.

Pravardės. Leonardas Gutasuskas

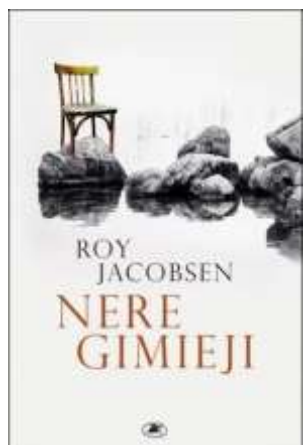
Apysakų knygos „Pravardės“ autorius – puikus pasakorius, vingrių istorijų meistras. Tariamai tikri atsitikimai turi ir daug pramano. Prasidėję konkrečios aplinkos vaizdais, pasakojimai smagiai šauna į liaudiškos burleskos ir sakmių erdvę. Čia daug drąsių hiperbolių, komizmo, sacrum ir profanum derinių. Personažų vidinė tamsa dažnai siejama su kūniškumu, bestiariškus instinktus paryškina istoriniai socialiniai kontekstai: pokario kovos, sovietmetis, Kalvarijų koplyčių griovimas, Lenino skulptūra prie Druskininkų gydyklų. Kulminacija – beprotiški nužmogėjusių pokarinių „vaduotojų“ siautėjimai apysakoje „Keltas“.

Lietuviškos apybraižos. Herkus Kunčius

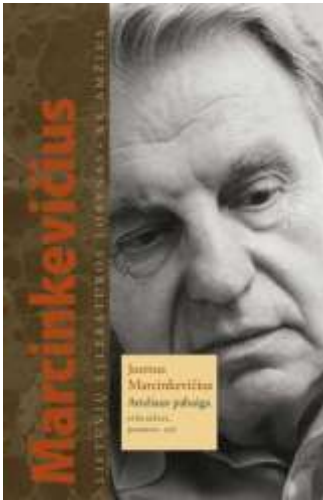
Šį romaną sudaro septyni atskiri pasakojimai. Juos jungianti grandis – istorinės asmenybės, įvairiu metu ilgesniam ar trumpesniam laikui apsilankiusios Lietuvoje.

Kilus Šiaurės karui, į Lietuvą pagaliau išsiruošia Rusijos caras Petras I. Rumšiškėse Jonines mini karvedys Napoleonas. Gelgaudiškio vaikų namuose bręsta būsimasis pasaulinio garso psichiatras Hanibalas Lekteris. Ne pramogauti, o megzti ryšių į Vilnių atvyksta Vladimiras Leninas. Klaipėdos kraštą prijungts prie III-jo Reicho, uostamiestį aplanko Adolfas Hitleris. Minint LTSR 40-metį, šalyje vieši TSKP CK sekretorius, atsakingas už žemės ūkį, Michailas Gorbačiovas. Žlugus komunizmui, 1992 m. į Lietuvą atvyksta Monako princesė Karolina.

Neregimieji. Roy Jacobsen

Barioja – gražiausia sala Helgelando pakrantėje. Čia gyvena jos vardu pasivadynusi šeima. Bariojams priklauso viskas: metų laikai, paukščiai ir horizontas. Paprasti, mažakalbiai, atšiaurūs – neregimieji – jie gyvena pagal savo taisykles. Gyvenimą plėsdami iš žemės, traukdami iš jūros, kasdien jie geba patirti vis naują malonę – juos džiugina gagos pūkų švelnumas, kvapą gniaužia užšalusios jūros keteros, susimąstyti priverčia medinė kėdė. Bariojų šeimos galva svajoja pastatyti prielauką, kuri sujungtų salą su žemynu. Jo žmona audžia svajas apie didesnę vaikų būrį ir kitokį gyvenimą. Duktė Ingrida turi išmokti, ko jau niekas nebemoka.

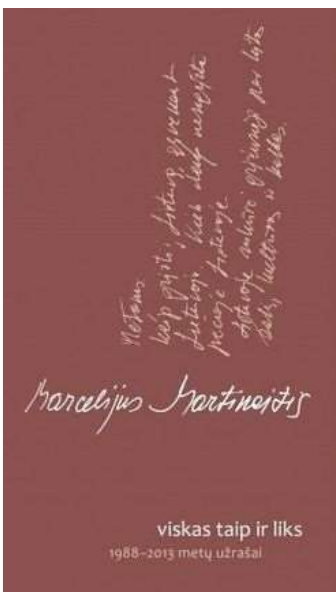

Amžiaus pabaiga. Justinas Marcinkevičius

Serijos „Lietuvių literatūros lobynas. XX a.“ knyga – Justino Marcinkevičiaus eilėraščių, poemų ir esė rinktinė.

Rinktinė „Amžiaus pabaiga“ publikuojama serijoje „Lietuvių literatūros lobynas. XX amžius“ ir yra paskutinė, keturiasdešimt antroji, serijos knyga. Joje skaitytojai ras žinomiausių poeto eilėraščių, rašytų XX amžiuje, poemų, dramą „Mindaugas“, esė „Taburetė virš galvos“, taip pat šią seriją ir Marcinkevičiaus kūrybą palydinčius tekstus.

Dramatiškai skamba paties Marcinkevičiaus dienoraštinė esė „Taburetė virš galvos“, kurios pilnas tekstas pirmą kartą spausdinamas tik dabar. Rinktinės sudarytojo liudijimu, šis esė variantas surastas aplanke, ant kurio buvo parašyta: „Tik po mirties!“.

Viskas taip ir liks: 1988-2013 metų užrašai.

Marcelijus Martinaitis

Po poeto mirties žmona Gražina Martinaitienė sukaupė visus poeto bloknodus bei pabirus užrašus, atrinko nespausdintus kūrinius, surinko juos kompiuteriu, nes M. Martinaičio rašysena nelengvai perskaitoma. Tekstų atspaudus, susegtus kartu su poeto rankraščiais, ji perdavė literatūros tyrinėtojiui Valentinui Sventickui, kuris ir sudarė šią knygą, parengė spaudai.

Sudarytojas pratarmėje rašo: „Į šią knygą patekančius tekstus turime suvokti kaip poeto užrašus sau. Nėra ir negali būti jokios žinios, ar jis pats būtų davęs juos spausdinti. Gal būtų gludinęs tai, kas užsirašyta paskubom, eksromptu, gal būtų slopinęs „aštrumus“ ar keitęs frazeologiją. Šį žanrinį būdingumą – poeto užrašai sau – knygos skaitytojams reikėtų įsidėmėti.“

Knyga „**Viskas taip ir liks**“ artimiausia ankstesnei knygai „Tylintys tekstai“ (Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2006). Naujoje knygoje yra anuomet nespausdintas pluoštas „Iš raudonos knygelės, 1988–1990“, o didžiąją leidinio dalį sudaro užrašai, rašyti po 2000-ųjų metų.

Dar gurinių. Valentinas Sventickas

Šioje knygoje – literatūros kritiko užrašai. Dažniausiai trumpi, atsiradę savaime. Apie ką? Apie margą gyvenimą, apie politiką, apie literatūrą ir kultūrą apskritai. Yra savivokos puslapių ir net sapnų.

Autorius

juokauja:

– Nors tai kritiko knyga, bet ją galima skaityti. Visiems.

2013 metais buvo išleista žinomo literatūros kritiko, Nacionalinės kultūros ir meno premijos laureato Valentino Sventicko knyga „Guriniai“. Po penkerių metų pasirodo antroji užrašų knyga – „Dar gurinių“.

Tai laisvi, dažniausiai lakoniški užrašai, kuriuose autorius pastabiai, taikliai ir literatūriškai aprašo kasdienybės įvykius, pastebėjimus, mintis. Literatūrinių eksromptų žanrinis pobūdis įvairuoja:

bendravimo su žinomais rašytojais epizodai, jų minčių paliudijimai ir charakterio šikcai; reagavimai į pasirodančias publikacijas ir socialinio gyvenimo įvykius; literatūros vertintojo laikysenos ir analizės metodų refleksijos; ilgametės patirties leidėjo ir redaktoriaus apmąstymai.